



**Justitiedepartementet**

*Grundlagsenheten*

**Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 12–13 mars 2015**

Dagordningspunkt 14

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om främjande av medborgares och företags fria rörlighet genom förenkling av godtagandet av vissa officiella handlingar i Europeiska unionen och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012  
= Partiell allmän inriktning

Dokument: har ännu inte presenterats

Tidigare dokument: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om främjande av medborgares och företags fria rörlighet genom förenkling av godtagandet av vissa officiella handlingar i Europeiska unionen och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012, KOM (2013) 228 slutligt  
Fakta-PM 2012/13:FPM107

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: den 3 oktober 2014 och den 28 november 2014

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information till civilutskottet lämnades den 25 november 2014.

**Bakgrund**

I april 2013 presenterade kommissionen ett förslag till en förordning om främjande av medborgares och företags fria rörlighet genom förenkling av godtagandet av vissa officiella handlingar. Förslaget omfattar bl.a. handlingar som gäller födsel, äktenskap och namn. För att en officiell handling ska kunna åberopas inför en myndighet utanför den medlemsstat där den har utfärdats krävs det i många länder administrativa formaliteter som syftar till att styrka en handlingens äkthet (autentisering).

Det rör sig bl.a. om krav på legalisering (t.ex. ett intyg om att en namnteckning eller en stämpel är äkta), en apostille eller bestyrkta kopior. Förslaget innebär att alla sådana krav på administrativa formaliteter ska tas bort. I anslutning till detta föreslås att ett administrativt samarbete ska inledas mellan medlemsstaternas myndigheter. Myndigheterna ska inom ramen för samarbetet kunna kontrollera om en utländsk officiell handling eller bestyrkt kopia är äkta.

Det föreslås också att s.k. flerspråkiga standardformulär ska kunna användas inom unionen för vissa kategorier av officiella handlingar. Detta innebär att behovet av översättningar av officiella handlingar begränsas. Förslaget innehåller också vissa regler om översättning av officiella handlingar.

Förhandlingarna om förslaget inleddes i juni 2013. Förslaget har varit högt prioriterat under det lettiska ordförandeskapet. Ordförandeskapet har nu presenterat ett kompromissförslag som omfattar den större delen av förordningens artiklar. Vid rådsmötet i mars vill ordförandeskapet att en överenskommelse om partiell allmän inriktning ska ingås i fråga om de artiklar som omfattas av kompromissförslaget. Den partiella allmänna inriktningen ska inte omfatta de delar av förordningen som gäller artiklar om bl.a. översättning av officiella handlingar och de flerspråkiga standardformulären. Den partiella allmänna inriktningen ska inte heller omfatta skälen eller bilagorna till förordningen.

Under förhandlingarna har det förts diskussioner om de eventuella konsekvenser som förordningen kan få för medlemstaternas behörighet att ingå överenskommelser med tredje länder på området för förordningen. Utöver den partiella allmänna inriktningen föreslår ordförandeskapet att man i samband med antagandet av förordningen ska göra en gemensam politisk deklaration om medlemsstaternas uppfattning i behörighetsfrågan. Avsikten är att klargöra att medlemsstaterna anser att förordningen inte påverkar deras behörighet att ingå överenskommelser med tredje länder.

### **Rättslig grund och beslutsförfarande**

Kommissionen har som rättslig grund angett artiklarna 21.2 och 114.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Beslut fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet, artikel 294 i EUF-fördraget. Förfarandet innebär att både rådets och Europaparlamentets godkännande krävs för att förslaget till förordning ska antas. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet.

Åtgärder enligt artikel 114.1 i fördraget antas efter obligatoriskt samråd med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

### **Svensk ståndpunkt**

Regeringen är allmänt positiv till förslag som syftar till att förenkla medborgares fria rörlighet inom EU. Det är därför positivt att administrativa formaliteter, kostnader och tidsförluster vid hanteringen av officiella handlingar minskas. Det är dock viktigt att den föreslagna regleringen i praktiken verkligen innebär en förenkling. Det är också positivt att medlemsstaterna ska samarbeta för att minska riskerna för bl.a. användning av förfälskade dokument. Vidare är det positivt att behovet av översättningar kan minska genom inrättandet av flerspråkiga standardformulär.

Det är positivt att förhandlingsarbetet har gått i en sådan riktning att medlemsstaterna nu sannolikt kan enas om en partiell allmän inriktning. Regeringen kan ställa sig bakom det lettiska ordförandeskapets kompromissförslag.

Regeringen kan också stödja ordförandeskapets förslag om att göra en gemensam politisk deklaration i samband med antagandet av förordningen.

### **Europaparlamentets inställning**

Europaparlamentet beslutade om en lagstiftningsresolution den 4 februari 2014 (P7\_TA(2014)0054). I förhållande till kommissionens förslag föreslås flera ändringar, bl.a. i fråga om förordningens tillämpningsområde.

### **Förslaget**

Ordförandeskapets kompromissförslag innehåller bl.a. bestämmelser som innebär att det inte finns något som hindrar en medborgare från att använda befintliga system som gäller olika former av legaliseringskrav. Det kommer t.ex. fortsatt att vara möjligt för medborgaren att begära en apostille enligt Apostille-konventionen för en handling som han eller hon ska visa upp i en annan medlemsstat. Medlemsstaternas myndigheter får dock inte ställa några krav på legalisering av handlingar. Om en myndighet i en medlemsstat anser att det finns rimligt tvivel om en handlingens äkthet kan myndigheten ställa frågor om detta inom ramen för det administrativa samarbete som inrättas genom förordningen.

Förslaget innebär vidare att tillämpningsområdet begränsas till vissa handlingar om medborgares rättsliga förhållanden, bl.a. i fråga om namn, äktenskap, registrerat partnerskap och medborgarskap. Förslaget innehåller också vissa bestämmelser om bestyrkta kopior av officiella handlingar.

Under förhandlingarna har det förts diskussioner om de eventuella konsekvenser som förordningen kan få för medlemstaternas behörighet att ingå överenskommelser med tredje länder på området för förord-

ningen. Utöver den partiella allmänna inriktningen föreslår ordförandeskapet att man i samband med antagandet av förordningen ska göra en gemensam politisk deklaration om medlemsstaternas uppfattning i behörighetsfrågan. Avsikten är att klargöra att medlemsstaterna anser att förordningen inte påverkar deras behörighet att ingå överenskommelser med tredje länder.

### **Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa**

I Sverige finns inga krav på legalisering av officiella handlingar. Svenska myndigheter kommer troligtvis därför inte att påverkas annat än i begränsad omfattning. Svensk lagstiftning förväntas mot denna bakgrund endast behöva ändras i mindre omfattning.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Enligt kommissionens konsekvensanalys kan endast mindre kostnader för bl.a. utbildningsverksamhet förväntas påverka EU-budgeten. Den nuvarande IMI-infrastrukturen anses ha kapacitet för de ytterligare användare av informationssystemet för den inre marknaden som en tillämpning av den föreslagna förordningen skulle kunna medföra.

De eventuella kostnader för bl.a. utbildningsinsatser och IT-lösningar hos myndigheter som ska hantera IMI bedöms vara marginella och rymmas inom befintliga anslagsramar.

Från svenskt perspektiv kan ett avskaffande av kraven på apostiller inom unionen antas leda till visst inkomstbortfall för de notarius publicus som utfärdar dessa. Samtidigt skulle många medborgare få en minskad administrativ börda med både tidsvinst och minskade kostnader som följd.

### **Övrigt**

IMI (Informationssystemet för den inre marknaden) är ett elektroniskt verktyg som fungerar som ett system för informationsutbyte mellan europeiska myndigheter och ger medlemsstaterna möjlighet att samarbeta effektivare i sin löpande verksamhet. Avsikten med IMI är att övervinna hinder som t.ex. skillnader i förvaltnings- och arbetskultur, olika språk och det faktum att det ibland kan vara svårt för en myndighet att veta vem man ska vända sig till i en annan medlemsstat.

Kommerskollegium är nationell samordnare för IMI i Sverige.